N°. 40. A°. 1831.

SURINAAMSCHE COURANT

Van *Donderdag* den 19den Mei.

SURINAME.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 5den dezer, de Nd. Am. Brik *Gipsey*, Kapt. James Rowe, van Boston.

Den 15den, het Schip *Sophia*, Kapt. B. F. Ipsen.

Idem, het Schip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. J. Bart; — beide van Amsterdam.

Idem, de Nd. Am. Brik *Sea Flower*, Kapt. W. J. Dorr, van Boston.

UITGEKLAARD.

Den 14den, het Schip *Harmonie*, Kapt. P. Rijnbende, viza Nickerie naar Rotterdam; lading: 59 vaten Suiker.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Haarlem, 28 *Maart.* Bijzondere berigten uit Brussel van den 20sten, door de fransche ministeriele papieren medegedeeld, melden het navolgende: »Het ontslag van den heer *de Broeckere* is zeker. — De ministers *Goblet* en *Tielemans* hebben mede hun ontslag gevraagd. Deze verandering is een gevolg van de vergadering der ministers, welke heden heeft plaats gehad. Men heeft gesproken van het nemen van maatregelen tegen Holland; het volk wil den oorlog; het bewind tracht het genoegen te geven. De heer *de Broeckere* acht zich intusschen niet in staat, om geld te bezorgen; de heer *Goblet* wanhoopt aan het herstel van de goede orde bij het leger. Het moet 'er hevig zijn toegegaan, en eene vereeniging met Frankrijk moet op nieuw als het eenige middel zijn voorgedragen, om een einde aan alle rampen te maken; op dit voorstel moeten de drie genoemde ministers hun ontslag hebben gevraagd.

»Men verlangt thans lieden, die vertrouwen genoeg stellen in de belgische hulpmiddelen, om des noods, zonder fransche hulp, een oorlog te durven ondernemen. Dit zal zeer moeilijk vallen; men spreekt van de heeren *Blargnies*, *Séron* en *Goethals.* De eerste aarzelt, en de laatste heeft bekwaamheid, doch boezemt den revolutionnairen geen vertrouwen in. Morgen moet intusschen de zaak haar beslag hebben."

Den 23sten en zelfs den 24sten was nog niets beslist. *Goblet*, dien men bekwaamheden toeschrijft, scheen stellig besloten te hebben, bij de plaatshebbende verwarring en het geldgebrek van het oogenblik, zich aan het bewind te onttrekken. *Tielemans* stond tegen over *van de Weijer* en *Gendebien.* De eerste had voorgesteld, om zich door den gouverneur van Luik, den heer *Sauvage*, te doen vervangen, en diens plaats in te nemen, en genoemde gouverneur had zich daartoe bereid verklaard, mits *van de Weijer* zijn ontslag bekwam. De heer *de Broeckere* had verklaard, op deze voorwaarde de geldmiddelen weder te willen aanvaarden, doch de heer *van de Weijer* scheen tot dien tijd toe in den raad van den regent de bovenhand te hebben behouden.

Den 22sten is de heer *Meeus*, die de leening van 12 millioenen in Parijs aan den man heeft moeten brengen, in Brussel teruggekomen, en, daar 'er niets van gemeld wordt, denkelijk zonder geld. Intusschen heeft de regent, in deze omstandigheden, het congres den 29sten bijeen geroepen.

De oppositie beweert steeds, dat men het bewind van Belgie heeft aangekondigd, dat de bepalingen van de londensche conferentie ten uitvoer zullen worden gelegd. Zij verzekert openlijk, dat men alsnu van het congres eene daad van geweld zal vergen, welke de tegenstanders van het revolutionnair bestuur slechts verbeiden, om het ten eenemale omverre te werpen. — De eed van trouw aan den regent en de constitutie wordt door velen geweigerd, en de klagten der handelaars en fabriekanten worden dagelijks luider.

Intusschen hebben de hevigste revolutionnairen, als *Tielemans*, *Gendebien*, *Niellon*, *Donkiers*, *Van der Meeren*, als slaafsche navolgers der Franschen, in Brussel eene associatie gesticht, strekkende, om, tot het uiterste, en langs allerhande wegen, de hand te houden aan de uitsluiting van het bewind van het huis van *Nassau.* — Dingsdag den 22sten zijn al de brusselsche pastoors bij den regent ter maaltijd geweest. Volgens de opposanten zijn destijds pogingen aangewend, om den verbrokenen band der *unie* weder aan te knoopen.

De regent heeft de organisatie van den eersten ban van de nationale garde bevolen, en schijnt dezelve, bij gebrek aan geweren, met pieken te willen wapenen.

De hertog *van Saksen Weimar* heeft van zijne zijde den Luxemburgers te kennen gegeven, dat, volgens de bestaande verordeningen, eene militaire bezetting des lands ten hunnen koste zoude loopen.

Haarlem, 29 *Maart.* De regent van Belgie heeft het ontslag van den heer *van de Weijer* aangenomen, en dat van den heer *de Broeckere* geweigerd. De laatste blijft minister van financien, en de regent heeft daarop den 24sten benoemd den gouverneur van Luik, *de Sauvage*, voor de binnenlandsche-; *Devaux*, lid van het congres voor de buitenlandsche zaken; den kollonel *d' Hane* voor den oorlog, den heer *Barthelemij* voor de justitie.

—*Van de Weijer* wil weder advocaat worden, *Gendebien* insgelijks; de laatste heeft te dien einde zijn ontslag als president van het geregtshof te Brussel gevraagd.

—Het schijnt zeker, dat een aantal personen den eed van trouw aan den regent en de constitutie weigert.

— De St. Simonisten zijn weder in aantogt naar Brussel.

Haarlem, 30 *Maart.* Bij het toenemen van het aantal der bewoners van de belgische gewesten, welke, uithoofde van de verachtering van al de takken der algemeene welvaart, reikhalzend uitzien naar eene verandering, hebben de voorstanders van de partij van den prins *van Oranje*, te Brussel, gemeend, weder meer openlijk voor hunne zaak te moeten uitkomen, en hebben de revolutionairen het van hunnen kant geraden geoordeeld, zich daartegen te verzetten. — Het schijnt zeker, dat de bekende *Borremans*, een man der zoogenaamde revolutie, en laatstelijk bevelhebber van een regiment jagers, zich openlijk voor den prins heeft verklaard, en dat hij in den nacht van 24 op 25 Maart, in de kazerne van St. Elizabeth is gearresteerd; zoo men de brusselsche revolutionaire bladen wil gelooven, zoude de generaal *van der Smissen*, met nog een ander voornaam officier, om gelijke redenen zijn gevangen genomen.

De brusselsche associatie schijnt dezer dagen het middel te moeten zijn, om het vuur van den opstand levendig te houden. De gewezen minister *Tielemans* bestuurt de werkzaamheden van dien club, ondersteund door den procureur - generaal *van Meenen*, door *Blargnies*, *Bayet*, *Wallez* en dergelijken meer. Ter uitbreiding van deze instelling heeft het bestuur zich toegevoegd de heeren *Rogier*, *Renard*, *Seron*, *van de Weijer*, *Bosch*, *Michiels*, *Jottrand*, en nog eenige anderen. *Barthels* schijnt het parijsche dagblad *l'Avenir* te hebben vaarwel gezegd, ten einde de gemoederen in Vlaanderen weder te bewerken, door middel van den gewezen *Catholique*, en is, gelijk te verwachten was, een ijverige voorstander van den associatie; — zij telt ook de beide *Rodenbach's* onder hare leden, benevens den beruchten *Mellinet*, die zich in de laatste dagen in Brussel schijnt te hebben opgehouden, en een aantal minder bekende lieden. Volgens de revolutionnairen zoude de club reeds den 27sten 3000 en meer leden hebben geteld, en onder dezelve den voormaligen minister *Goblet*, den tegenwoordigen minister *d' Hane*, *Nijpels* en een aantal kollonels en majoors, welke trouwens in deze oogenblikken in Belgie overvloediger schijnen, dan geld, of soldaten.

Borremans is naar de citadel van Doornik gevoerd. De *Courrier* noemt de namen van eenige officieren van het tweede battaillon jagers, die zich tegen hunnen kollonel zouden hebben verklaard, en volgens dit blad zoude een der eerste vruchten der associatie zijn geweest het vertrek van een paar honderd vrijwilligers naar het leger van de Maas, en het besluit van zekeren kapitein *Dubois*, om een vrijcorps ruiterij in de waalsche provincien te organiseren. — De beruchte *Wallez* moet een manifest opstellen, 't welk in de beide talen zal worden bekend gemaakt.

De fransche generaal *Belliard* bevond zich den 26sten nog in Brussel.

's Gravenhage, 29 *Maart.* Z. E. de luitenant-generaal *van Geen*, welke, onder Z. K. H. prins *Frederik*, eene divisie van het leger zal commanderen, en, met den titel van *baron*, tot den adelstand is verheven, bevindt zich thans in deze residentie.

(*Haarl. Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

PUBLIEKE AANBESTEDING.

De fungerende Contrôleur Generaal van Financiën, zal, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal, aan de minst inschrijvenden aanbesteden, de vervaardiging en levering van diverse *Hout- IJzer- Koperwerken en verdere benoodigheden voor het Materieel der Artillerie*, volgens de specifique lijst, en naar de modellen en teekeningen, welke daarvan benevens de condities en voorwaarden, ter Generale Contrôle van Financiën voor de gegadigden ter visie liggen; zullende de verzegelde inschrijving billetten, vergezeld van monsters voor zoo verre die vereischt worden, ten voormelde Kantore worden aangenomen, tot des voormiddags *tien* uren van *Dingsdag* den 24sten dezer maand.

Paramaribo den 18 *Mei* 1831.

De fungerende Contrôleur Generaal voornoemd,

CH. LEERS.

TRANSPORTEN.

Den 3den Mei 1831. M. A. SALOMONS, aan Dd. FERNANDES, van het Huis en Erf aan den hoek van de *Klipsteenen- en Heeren Straten*, La. C. No. 51.

Den 11den. J. M. SEIJLER, aan ANNA van CHARLOTTE van BRANDON, voor hare Dochter JOHANNA CHRISTINA MARIA van ONNA, van een Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, La. D. No. 462.

Den 16den. N. L. BRAAM, Exploicteur bij het Hof van *Civile in Crimineele Justitie* alhier, aan JOHa. van den ABELE, van het Huis en Erf aan de *Wagenweg Straat*, La. D. No. 105.

Idem. JOHa. van den ABELE, aan CAROLINA van KENSWIL, van de Huizen

en Erf aan de *Wagenweg Stradt*, La. D. No. 105.

Paramaribo den 18 *Mei* 1831.

De fungerende Secretaris,
G. S. DE VEER.

Ingevolge het 18de artikel der Instructie en Ordonnantie voor de *Nieuwe Wees-Curateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, geëmaneerd, worden door mij Eerste Commies op authorisatie van de Commissie tot de zaken van opgemelde Kamer, gedagvaard de Crediteuren van de Insolvente Boedels: KLAAS VAN DER MEER; W. W. VAN WULFERING, laatst wed. F. L. R. KLINKERFOUS; C. A. SMITH; P. W. BARTELINK, en F. A. GREGORIJ; om binnen *drie* weken, na dato dezes, te compareren ter voormelde Kamer, ten einde aldaar te examineren de staat en beschrijving, mitsgaders rekening en verantwoording van voormelde insolvente Boedels, met de Boeken, Charters en Papieren tot dezelve specterende, als mede de opgegevene pretentien der Crediteuren met derzelver verificatoiren, en voorts binnen den tijd van *zes* weken na de laatste advertentie, op het een en ander hunne schriftelijke debatten of oppositien met bijvoeging van nadere stukken, is het nood, onder ampliatie inventaris ter Kamer te fourneren, op pœne van daarvan verstoken te zijn.

Paramaribo den 19 *Mei* 1831.

J. DE HEIJDER,
1ste Commies.

Eerste Advertentie.

Het behaagde den Almagtigen, op Zondag avond den 15den dezer, het tijdige met het eeuwige te doen verwisselen, onzen waarden Vriend, den WelEdelen Heer G. H. BROUWER, in den jeugdigen ouderdom van slechts 27 jaren en 5 maanden, na eene hevige ziekte van eenige dagen; wij geven hiervan door dezen gebruikelijken weg kennis aan Vrienden en Bekenden, en verzoeken de Vrienden des overledenen, deze algemeene kennisgeving ook voor bijzondere bekendmaking te willen aannemen.

Paramaribo den 19 *Mei* 1831.

WESENHAGEN.
H. A. BUHK.
Testamentaire Executeuren.

Op de Plantagien *Rust en Werk*, *Lust tot Rust* en *Einde Rust*, zijn te bekomen leverantien van BANANNES, tot de verminderde prijs van *Twintig Centen*. — adres ten Kantore van C. L. WEISSENBRUCH.

Paramaribo den 16 *Mei* 1831.

Per de laatste gearriveerde Schepen ontvangen, en te bekomen bij de ondergeteekenden; versche Provisien, als:

Boter, Z. M. Komijne- en Edammer Kazen, Ham, Vleesch, rook en pekel Spek en Kluifjes in ½ tonnen, Ossen Tongen, Rolpens, Worst en Saucijsjes in vatjes, gerookte Bilstukken en Ossen Tongen, beste Aardappelen, beste Rodewijn in oxhoofden en kisten, dito Madera en Rhijnwijn in kisten, Princesse en zwaar Bier in oxhoofden, extra Wijn Azijn in oxhoofden, en in pullen, Genever in kelders en in kruiken, Barcelona Brandewijn, Genua-, Patent-, Raap- en Lijn Olie, aangemaakt best Witlood en differente soorten Verfstoffen, mans Laarsen en Schoenen, vrouwen en kinder stoffe en leere Schoenen, fijn zwart en blaauw Laken, gemaakte Lakensche Jassen en Rokken, witte Kastoren- vilte en zeijden mans Hoeden, differente soorten Hemden Linnens, witte en blaauwe Osnabrugs dito, Vriesch Bont, Russisch Calmink, Dril, Dril-Satijn en Satinet, gesorteerde rood en blaauw geruit Bont, Gingang, katoenen Haarlemmer Streep, Servietten en Handdoeken Goed, Boekjes Streep, mans en vrouwen katoenen Kousen en Sokken, beste Hijsan en Congo Thee, Broden Melis Suiker, differente Tafel en Thee Serviesen, Tafelmessen en Vorken, Sigaren in kistjes, beste Eau de Cologne, Specerijen, en vele andere goederen meer.

Paramaribo den 14 *Mei* 1831.

H. DEGENHARD & COMP.

De minderjarige JH. MACHIELSE Jz. vertrekt

Paramaribo den 18 *Mei* 1831.

Mengelwerk.

WAT IS DE MENSCH?

Deze vraag doet men in deze dagen niet alleen in de gezelschappen, en bij iedere ontmoeting van vriend en bekende; maar ook in de eenzaamheid, als men de jeugdige leeftijd van zijnen vriend GAJUS HAJONIDES BROUWER herdenkt; en wie kan deze gedachte een oogenblik van zich verwijderen! — helaas! — hoe spoedig, hoe onverwacht en in het beste tijdperk van zijn leven, in de jeugdige ouderdom van 27 jaren en 5 maanden wierdt zijnen levensdraad op Zondag avond den 15 dezer maand, door de koude hand des doods na eene kortstondige ziekte van zeven dagen afgesneden; — en onzen vriend uit het midden van zijne veelvuldige vrienden en betrekkingen op het onverwachtste weggerukt.

Bloeijende als eene frissche lentebloem, zag men hem in zijn leven overal beminnelijkheid ten toon spreiden; en mogt hij de gezellige vrienden-kringen door vrolijke scherts, luimige invallen en eene voortdurende blijmoedigheid veraangenamen; — altijd wilde hij zijne vrienden en bekenden, met de meeste minzaamheid en gulhartigheid bij zich ontvangen, terwijl hij zijne gedienstigheid tot ieder mensch uitstrekte; — met de meeste getrouwheid behartigde de overledene de veelvuldige hem aanbetrouwde zaken, was naauwgezet in de vervulling van die pligten, tot dewelke hij zich door zijne onderscheidene eereposten en bedieningen geroepen zag; en besteede hij voor zijne eigene affaire en zaken de meeste zorg en vlijt; — en in alle handelingen met de meeste rechtschapenheid zonder vleijerij of eenige baatzuchtigheid te werk gaande, leefde de overledene zoo wel voor zijne medemenschen als voor zich zelven; het is alzoo, dat wij zijne vrienden in zijn overlijden, het verlies van een menschenvriend die ons dierbaar was en blijven zal, en aan wien wij eene stille vriendentraan toeweiden, betreuren.

D..........

MONTESQUIEU EN CHESTERFIELD, OF FRANSCH VERNUFT EN ENGELSCH VERSTAND.

De President MONTESQUIEU en Lord CHESTERFIELD troffen elkander op eene reis in *Italië* aan. Beide mannen waren juist geschikt, om spoedig aan te sluiten. Zij hadden dus weldra eene naauwere verbindtenis gemaakt. Onderweg viel het gesprek op de voordeelen, die het eene volk boven het andere genoot. De Lord stemde den President toe, dat de *Franschen* meer *vernuft* bezitten, dan de *Engelschen*; maar beweerde, dat zij minder praktisch *verstand* hadden. De President kon dit niet ontkennen; doch meende, dat deze twee eigenschappen geenszins te vergelijken waren. De beide reizigers bevonden zich te *Venetië*. De President was zeer bezig, ging overal heen, bezigtigde alles, vraagde, praatte, en schreef des avonds zijne waarnemingen op. Hij was eens twee of drie uren te huis geweest en zat aan zijnen gewonen arbeid, wanneer zich een onbekend persoon liet aanmelden. Het was een slecht gekleed *Franschman*, die hem dus aansprak: »Mijnheer, ik ben een landsman van u. Sedert twintig jaren houd ik mij hier op; maar mijn hart hangt nog altijd aan de *Franschen*, en ik voelde mij steeds gelukkig, wanneer nu en dan de gelegenheid voorkwam, om iemand eene dienst te kunnen bewijzen, gelijk dit met u thans het geval is. Hier te lande mag men alles doen, maar niet met staatzaken zich moeijen. Één onvoorzigtig woord tegen de Regering kost het hoofd, en gij hebt er reeds meer dan duizend u laten ontvallen. De Staats-*inquisitoren* letten op uwe gangen, men loert op u; men sluipt u overal na; men geeft er acht op, wat gij doet; men houdt zich overtuigd, dat gij schrijft. Ik weet vrij zeker, dat gij — misschien heden, misschien morgen — een bezoek te wachten hebt. Bedenk u wel, Mijnheer! of gij werkelijk iets geschreven hebt, en vergeet niet, dat een enkele regel, dien men verkeerd uitlegt, u het leven zou kunnen kosten. Verder heb ik u niets te zeggen. Ik heb de eer, mij aan te bevelen. Als éénig loon voor de dienst, welke ik voor niet geheel onbelangrijk houd, verlang ik dit van u, dat gij, zoo wij toevallig elkander ontmoeten, mij niet zult kennen, en dat gij, zoo gij misschien u niet meer met de vlugt kunt redden, maar gegrepen mogt worden, mij niet zult noemen."

Met deze woorden verdween de man, en liet den President MONTESQUIEU in de uiterste verwarring. Het eerste, wat hij deed, was, dat hij naar zijne schrijftafel ging, de papieren nam en op het vuur wierp. Naauwelijks was dit geschied, en had hij eenige orders uitgevaardigd, toen Lord CHESTERFIELD in huis kwam. Het moest wel in het oog vallen, dat zijn vriend zich in een' verschrikkelijken angst bevond. Hij vroeg dus, wat er toch gebeurd was. De President vertelde hem, hoedanig bezoek hij had gehad — dat hij zijne papieren verbrand, en bevel gegeven had, om een huurrijtuig tegen des morgens drie ure in gereedheid te hebben, dewijl hij voornemens was, zonder verwijl eene plaats te verlaten, waar een oogenblik langer of korter zoo verschrikkelijke gevolgen voor hem zou kunnen hebben. Lord CHESTERFIELD hoorde hem koelzinnig aan, en zeide: »Dat is nu goed, Mijnheer de President! maar houd u toch een' oogenblik bedaard. Laat ons eerst eens rustig en zonder overijling spreken over uw geval." — »Gij zijt niet bij zinnen," antwoordde MONTESQUIEU; »hoe zou mijn hoofd rustig zijn, daar het slechts aan een' draad hangt?" — »Maar wie is de man, die zoo edelmoedig zich aan het grootste gevaar blootstelt, om u te redden? Dat komt mij eenigzins bedenkelijk voor. Na zoo vele jaren zou hij nog zoo geheel *Franschman* blijven! Met allen eerbied voor uwen landaard, ik twijfel daaraan zeer. De vaderlandsliefde drijft niet ligt iemand tot zoo gevaarlijke stappen, althans niet ter liefde van eenen onbekenden. Of is de man misschien een uwer oude bekenden?" — »Neen." — »Hij was slecht gekleed?" — »Ja, zeer slecht" — Heeft hij van u eenig geld gevraagd, eene kleinigheid misschien, voor zijne waarschuwing?" — »Waarlijk niet, geen cent." — »Dat is nog opmerkelijker. Doch van waar weet hij alle die dingen, welke hij u gezegd heeft?" — »Ja, dat weet ik niet... misschien wel van de *Inquisitie*-meesters zelve." — Ik behoef u niet te zeggen, dat deze Raad de geheimste van de wereld is; hoe zou hij toch denzelven kunnen naderen?" — »Zou hij misschien een verspieder in hunne dienst zijn?" — »Wel, waarom niet! Men zou eenen vreemdeling tot spion maken; en deze spion zou zich in lompen kleeden bij een verachtelijk handwerk, dat genoeg moet opbrengen, om er goed van te leven; en deze spion zou zijne meesters verraden, op halve kans van gewurgd te worden, wanneer men u opligt en gij hem aangeeft, of wanneer gij de vlugt neemt, en op hem de verdenking valt, dat gij door hem gewaarschuwd zijt geworden! Dat alles is ongerijmd, lieve vriend!" — »Maar, wat kan het dan zijn?" — »Ik zin hier reeds op; maar er wil mij nog niets invallen."

Nadat zij beide eenigen tijd allerlei gissingen geopperd hadden, terwijl MONTESQUIEU er bij bleef, dat hij, om zeker te gaan, met den meestmogelijken spoed het land wilde ruimen, wreef CHESTERFIELD, onder het heen en weder gaan, zich peinzend het voorhoofd; en nu, alsof hem eensslags eene schrandere gedachte inviel, bleef hij staan, en zeide: »President! daar valt mij iets in. Hoe ware het... wanneer misschien de man..." — »Nu? de man..." — »Wanneer de man... Ja, dat kon wel zijn, en het is zoo; ik twijfel er niet meer aan." — »Nu, wie is dan de man? Zoo gij het weet, zeg het mij schielijk." — »Of ik het weet? o Ja, ik geloof, dat ik het thans weet... Hoe, wanneer de man gezonden ware door iemand, die...." — »Heb toch de goedheid, en pijnig mij niet langer!" — »Een persoon, die menigmaal ondeugend is.... een zekere Lord CHESTERFIELD.... hij zou u gaarne door een proefondervindelijk bewijs begrijpelijk hebben willen maken, dan één lood praktisch menschenverstand meer waard is, dan honderd pond vernuft, dewijl met praktisch verstand..." — »Ha; verfoeilijk mensch!" riep de President, »wat hebt gij mij daar eene pots gespeeld! En mijne manuscripten..... mijne manuscripten zijn verbrand!"

De President kon den Lord deze pots niet vergeven. Hij bleef bij zijn voornemen en reed nog des nachts weg, zonder van zijnen reisgenoot afscheid te nemen. Welligt zoude een ander gezegd hebben: »Lieve vriend! gij hebt bewezen, dat in *Engeland* mannen zijn, die *vernuft* hebben; welligt vinde ik eens gelegenheid om u te bewijzen, dat er in *Frankrijk* ook mannen zijn, die *verstand* bezitten. (*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.